

tegnelsen fredskov) og at de altid skulle holdes bevoksede med træer, der kunne udvikle sig til højstammet skov. I forslaget bevares denne varige reservation af fredskovspligtige arealer til skovbrugsformål, mens indholdet af, hvad der nu forstås med skovbrugsformål, har ændret sig betydeligt siden da. Skoven kan hidtil som hovedregel kun forynges, når den enkelte bevoksning eller det enkelte træ er hugstmodent, og ejeren skal samtidig sørge for, at der kommer ny skov på arealet. Der bliver efter forslaget bedre mulighed end hidtil for at lade fredskovspligtige arealer ligge hen til naturformål uden træbevoksning. Det kan enten være som åbne arealer eller med en drift, der gør, at der ikke kommer højstammet skov på arealerne. Og endelig videreføres beskyttelsen i fredskov af en række naturarealer, der er for små til at være beskyttet af naturbeskyttelseslovens bestemmelser om beskyttede naturtyper.

1.2. Baggrund for lovforslaget

1.2.1 Danmarks skove og skovlovgivning før og nu

Størstedelen af Danmark ville i dag være dækket af skov, hvis naturen havde fået lov at udvikle sig upåvirket af mennesker. De danske skove har imidlertid været tæt på udryddelse som følge af menneskets intensive brug af landskabet og naturen. Omkring år 1800 nåede skovens udbredelse sit laveste niveau i historisk tid, og udgjorde da kun 2-3 pct. af landets areal. På dette tidspunkt blev de resterende skove fredet for græsning med husdyr. Fredskovsprincippet har siden da – og fra 1989 sammen med målet om at fordoble skovarealet inden for en trægeneration – været et bærende element i dansk skovlovgivning. I dag udgør skovene ca. 11 pct. af landets areal. I international målestok er Danmark dog stadig et skovfattigt land, og den danske skovressource er lille, spredt og inhomogen, hvad angår træartssammensætning, kvalitet og regional fordeling. I forslaget til ny skovlov videreføres fredskovsplikten. Herved sikres og bevares de økonomiske, natur- og friluftsmæssige værdier mv., der med tiden er blevet opbygget. Som det bl.a. fremgår af forslagens formålsbestemmelser og bestemmelserne om tilskud, fastholder forslaget samtidig regeringens målsætning om at fordoble arealet med skov og dertil hørende lysåbne arealer inden for 80-100 år.

Der findes mange forskellige former for skov afhængig af de naturgivne og fysiske betingelser på voksestedet samt ikke mindst omfanget af menneskets påvirkning og udnyttelse af skoven. Uden menneskelig påvirkning er løvskoven den naturlige skovtype i Danmark. 1800-tallets opdyrkning og tilplantning af heden i Vestdanmark samt indførelsen af højproduktive

udenlandske nåletræarter betyder dog, at ca. 2/3 af landets skove er nåleskov og 1/3 løvskov. Der findes ingen skove, som aldrig har været påvirket af mennesker (urskov). Langt de fleste skove er intensivt udnyttet – primært til produktion af kvalitetstræ. Skovloven har gennem tiden understøttet træproduktionen som det vigtigste formål ved at definere detaljerede regler for tilplantning, kulturpleje og hugst mv. I forslaget til ny skovlov lempes kravene til, hvor stor en del af det fredskovspligtige areal der skal være bevokset med højstammede træer. Desuden lempes de detaljerede krav til, hvordan skoven skal dyrkes. Der bliver dermed større frihed for ejerne til at indrette skovdriften efter egne ønsker og lokale forhold. Og dermed kan der forventes en større variation i fremtidens skove.

I de seneste 10-15 år er der i samfundet opstået en bredere interesse for skovene. Der er kommet stadig større fokus på, at skovene skal opfylde mange andre behov end produktion af træ. Skovene er i dag den mest anvendte ramme for friluftsliv med ca. 75 millioner besøg om året. Da de fleste vilde dyr og planter hører til skovene, har de også stor betydning i indsatsen for at bevare og øge den biologiske mangfoldighed. Samtidig har der i de seneste 5-7 år været øget opmærksomhed på skovenes miljøbeskyttende funktioner. Det gælder især beskyttelse af grundvandsressourcer og begrænsning af drivhusgas i atmosfæren ved lagring af kulstof i skovene. Endvidere rummer skovene mere end 1/3 af alle kendte fortidsminder, og skovene har derfor en vigtig funktion for beskyttelse af Danmarks kulturarv. Behovet for flersidighed i skovdriften blev fremhævet allerede i skovloven fra 1989. Efter ændringen af loven i 1996 er der nu et egentligt krav i loven om god og flersidig skovdrift, dvs. et krav om, at der i driften tages hensyn til landskab, naturhistorie, kulturhistorie, miljø og friluftsliv. I forslaget er der ikke mere et egentligt krav om flersidig drift, da et sådant mål i praksis ikke har kunnet udmøntes i hensigtsmæssige regler for den enkelte ejendom. Målet om en flersidig drift understøttes i stedet af formålsbestemmelsen om bæredygtig skovdrift og af den større frihed for skovejere til at forfølge andre mål i skovdriften end træproduktion.

Arealet med urørt skov (som er skov, hvor der permanent ikke må gennemføres skovdrift) og ekstensivt dyrkede skove er øget indenfor de seneste 10 år. Dette er med til at forbedre vilkårene for det naturlige dyre- og planteliv og skabe mere varierede skove. Det er sket ved at indgå frivillige aftaler med private skovejere, ved at gennemføre fredninger og ved at ændre driften af statsejede skove til i højere grad at tilgodese naturhensyn. Forslaget lægger op til, at denne udvik-